

KURIER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 27. Stycznia V. S. ROKU 1809.

S PETERSBURG V. S. d. 15 stycznia. Minister wojenny donosi GL. Grafini Szembekowej pismo o nakazanie wypłacenia jej pensji z Kazańskiej. Sąd dawno ona z tej kasy opłaca się Kupcowi i giełdy Mińskiemu Danowiczowi i obywatelowi Mińskiemu Wolffowiczowi proszącym o zapłacenie im za dostarczony w przeszłym 1808 roku prowiant należnych ze skarbu pieniędzy; że dla opłaty wszystkich długów byłej Kommissyi Prowiantskiej Wileńskiej posłany GM. Kommeno, azatem do niego z prośbami swoimi udać się mają, a należne zadosyć uczynienie odbiorą. Departament rzymskiego duchownego Katolickiego kolegium obawia Barbarze z Morow Szawłowskiej obywatelce Gubernii Witepskiej, Powiatu Lucyńskiego żonie Franciszka Grzymały Szawłowskiego Porucznika b. W. P. ażeby przystąpiła w terminie prawnym do Kolegium odezwę na piśmie iaki wybiera Konsystorz dla powtórnego rozebrania sprawy rozwodowej z pomienionym mężem po rozsadzeniu przez Konsystorz Miński.

MADRYT d. 31 grudnia. Dnia 21 wieczorem Hiszpani Imperator miał nazajutrz wyjeżdżać na wyprawę przeciwko Anglikom, wielki szmer powstał w stolicy. Widzieli obywatele ogromną liczbę żołnierza, nagle postrzegli ustąpienie korpusów, niewiedzieli bynajmniej przyczyny tego poruszenia. Na okrutne więc doświadczanie stronicy Insurrekcyi wystawionemi zostali. Różne naysmieszniejsze wieści biegały. Pytano się czyli 40 t. Madryt na ratunek Insurgentom nieprzyspieszyło. Skromne pytanie w porównaniu do innych wieści. W takim czasie od dnia 21 do 24 kiedy Imperator przebiegał Kastylją a Król Józef bawił w pałacu o milę od Madrytu; zebrano głosy Mieszkańców stolicy i ich podpisy za wyborem Króla i przeciw niemu; gdy się niezmierna przewaga okazała za Józefem, wszyscy zaprzysięgli w kościołach obrzędem uroczystym wierność i posłuszeństwo temu Monarsze. Trwożono się w dniu pierwszym; rozumiano posłuszeństwo skutkiem bojaźni; w dniu następnym nie niegroziło ludowi; wybor zatem stały i gruntowny, bo wolny i na przekonaniu zasadzony. Poznanie szczęścia i chwały, co oboje zaręczył Imperator Hiszpanii, cała naraztę odpowiedź Napoleona dnia 16 Deputacyom miasta dana, wszystkich pokonała. Wszyscy żądali o przedstawienie Imperatorowi protokołu czynności życzeń stolicy słyszenia że Imperator kontent z miasta Madrytu. Wszyscy żądali widzieć powracającego najprędzej Króla Józefa do miasta.

Kładniemy wypis z listu przez jednego Oficjera Francuzkiego d. 12 grudnia z tej stolicy do Paryża pisanego. Musisz znać, pisze Oficjer, o-

pisanie bitwy pod Samo-Sierra zasłęży. Uwieczni ona sławę letkiej jazdy. Imperator niewymownie był zadowolony z odwagi i waleczności, z taką ten regiment zdobył baterye broniące wąwozu Somosiera. Góry te wznoszące się na 400 sążni nad powierzchnię morza, iedyną w ciasninach swoich do Madrytu drogę mieszczą. Szef Szwadronu Kozietulski miał konia zabitego i suknie postrzelane. Szef szwadronu Hrabia Łubieński, iak drugi Alcyd, był ciągle w ogniu i kilka zdobył sztandarów. Imperator sam odwiedzał Kapitana Dziewanowskiego, który z ran chwalebnych umarł. Kapitan Krasinski od 4 wystrzałów stracił konia i sam letko w biodro raniony. Porucznik Niegolewski dziewięć razy bagnetem pchnięty lecz mniej szkodliwie. Brygadyer 15 letni młodzieniec wzięt 4 działa; sam Imperator krzyż przypinał do niego: cóż zrobisz gdy dorosniesz? Od tej sprawy zrównał się ten regiment z resztą gwardyi. On otworzył bramy Madrytu. Całe woysko powszechnie tę iadzę poważyło; regimenta, przed któremi w szykach przechodziła, iednogłosem krzyknęły: honor mężom!

Dwudziesty drugi dziennik w głównej kwaterze Benawente 31 grudnia. Mar: Bessieres X. Jstryi przeprowił się d. 30 z iadzą przez rzekę Ezla, przybył wieczorem do Benawenta i scigał nieprzyaciół aż do Puente de la Velana. Tegoż czasu główna kwatera założona w Benawenta. Anglicy niekontentni się zburzeniem mostowej Arkady na Ezla, wysadzili minami wspierające ją mury. Próżna psota! Nader szkodliwa krajowi! Żołnierze straszliwie rabowali; wszędzie oddani pijaństwu i niewstrzeżliwości dowodzili że nie przyszli na obronę przyjaznego ludu, dla którego samą wzdargę i obelgi przyniesli. To doświadczenie skutecznym jest lekarstwem do usmierzenia rokoszów: szkoda że Anglicy niebyli w Andaluzyi. Przed 10 dniami tryumfalnie z uwieńconemi chorągwami przechodzili przez Benawente, z nieporównaną pewnością i zuchwałością; powracali zaś zgłodnieni trudami, hańbą okryci; uciekłszy z placu bez walki tłumaczyli się że do nich siły Hiszpańskie nieprzyłączyły się.

Gruntownie odpowiadali Hiszpani kładąc nie zbite za sobą dowody. Wiedzieli dobrze Anglicy przez Komisarzów przy armiach Hiszpańskich utrzymywanych że nie 50 t. lecz 180 t Insurgentów było pod bronią, że ci najeźźniej walcząc rozproszonemi zostali w oczach Angielskich w ciągu 6 tygodni; wiedzieli zatem że Hiszpani byli bez woyska kiedy przed 10 d. naprzód postępowali w nadziei oszukania baczności wodza Francuzkiego; aż sami odbywszy kilka marszów wstecz i naprzód, wpadli w zastawione sidła, które ich w pole wy-

prowadziły. Rozstropność mówili Hiszpanie, radziła wam uciekać, jeżeli nie mieliście dostatecznej siły do zachwiania przeznaczenia Francuzów. Nietrzeba było zapędzać się wgląd kraiu, kiedy mieliście nagle potem cofać się; nietrzeba było u nas teatru wojny zakładać i narażać na zniszczenie podwójne. Zwaliwszy na nas tyle klęsk, nieprzyjstoi nas oskarżać. Nie oparliśmy się Francuzom; wy mniej odporuć zdolacie. Nielżycie więc tych, na który wyleliście wszystkie nie-szczęścia.

Anglicy byli rozgłosili że zbili 5 t. iazdy Francuzkiey nad brzegami Ezli i że poboio-wisko okryte trupami. Zdziwili się mieszkańcy Benaventu nieskończenie, gdy na tym placu nieznaleźli tylko 3 trupów Angielskich, i 2 Francuzkich. Bitwa 400 ludzi przeciwko 3000 czyni zaszczyt Francuzom. Wezbrane wody przez dzień 29 uniosły G. Lefebvre Desnouetes, kiedy wieczorem w brod przechodząc bliskim był zatonięcia; i przeto dostał się w niewolę. Strata w tej utarczce w zabitych i ranionych daleko większa u nieprzyjaciół. Anglicy uciekli tak nagle że opuszcili w szpitalu swoich chorych i ranionych, że spalili magazyn wielki namiotów, i mundurów, nie mogąc ich uprowadzić. Wybili wszystkie zawadzające konie, ranione i zmęczone. Okropny widok kilkuset koni zastrzelonych pistoletami, iak przeciwny naszym obyczajom tak Hiszpanów przeraża. Wielu upatruie w tem iakowąś ofiarę czyli obrządek religii, azatem różne dzikie formuły wyobrażenia o religii Angielskiej. Anglicy uciekają najszybciej. Armia nasza będzie dziś wieczorem w Astorga i blisko granic Gallicyi.

Dwudziesty trzeci dziennik w Benevente 1 stycznia. Mar: Soult X. Dalmacyi przybył d. 20 do Mancilla, gdzie G. Romana lewe nieprzyjaciół skrzydło z Hiszpanami formował. G. Franceschi pierwszym ich złamał uderzeniem, zabił wielu, wzięł 2 chorągwie oraz 1 Półkownika, 2 Podpółkowników, 50 Officyerów i 1500 żołnierzy uwięził. D. 31 wtargnął Mar: Soult do Leonu gdzie znalazł chorych 2 t. Romana obiół komendę po batalii pod Espinosa. Szczątki tego wojska, które pod Bilbao liczyło 50 t. ledwo wynosiły pod Moncilla 5 t. Uciekają Anglicy z najwyższym pospiechem; Mar: Bessieres na czele 9 t. iazdy ich goni. W spalonym w Benavente magazynie było, nielicząc namiotów, kołder 4 t. i wielki zapas rumu. Na drodze z Benavente do Astorga zebrano przeszło 200 wozów amunicyjnych i bagażowych. Szczątki dywizyi Romana wpadłszy do tego miasta powiększyły zamieszanie.

Wypadki wyprawy Angielskiej do Hiszpanii będą osnową pięknych tłumaczeń przy zagaieniu Parlamentu. Trzeba tylko donieść narodowi Angielskiemu że wojska jego po trzy miesięcznej bezczynności w Hiszpanii, w ten czas ruszyły w pole, kiedy już wojsk Hiszpańskich nie było; że rok nowy oznaczyły ucieczką spieszną niewdając się w bitwę z Francuzami, okryte przekleństwem tych, których namówiwszy do powstania, bronić były powinne. Takie błędy właściwe są tylko bezządnemu królowi, niepopelniliby ich ani Fox ani Pitt.

Wdając się Anglia w wojnę lądową przeciw Francyi, która ma 100 t. iazdy, 50 t. koni powodowych i 900 t. piechoty dowodzi najwyższego szaleństwa, szuka własnego pohańbienia i czyni coby gabinet Tuilleries życzył. Mało ten znał Hiszpanią, który wagę iaką przywiązywał do iey rozruchów. Kilkunastu fanatyków może paszkwilami mozgi zapalone do szaleństwa pobudzić, lecz więcej trzeba daleko żeby naród cały pod bronią postawić. W rewolucyi konwencya przy trzy lata narządzała oręż Francuzki ku szczęściu: któż niewie na iaką jeszcze przytem kolej losu wystawioną była Francya? Jedna wszakże myśl iwołała odzyskania praw wydartych wszystkim zajmowała i utrzymywała. W Hiszpanii niektóre tylko osoby bunt zapaliły dla zachowania praw i zwyczajów nienawistnych ludowi. Biliący się za Inkwizycją, Franciszkanów, prawa feudalne, mogli czuć zapal ożywiony ich własnym interessem, lecz niebyli zdolni wrząc ludowi iedney i niedomiennej woli ani długo trwałych chęci. Mnożenie usiłowania Anglików, te prawa feudalne, ci 300 Franciszkanie i ta inkwizycya już zniknęły w Hiszpanii.

Po Podbiću Roses G. S. Cyr ruszył z 7 korpusem, rozgromił wszystkie siły, które znalazł po drodze, i szczęśliwie z G. Duhesme w Barcelonie połączył się. Dziś wojsko jego wynosi 40 t. M. Mortier X. Treviso i G. Junot X. Abrantes zdobyli wszystkie szanse koło Sarragossy będące G. Inżynier Lacoste czyni wszelkie przygotowanie do opanowania twierdzy bez straty. Król Hiszpański do Araniuez wyjechał; mając tam oglądać korpus Mar: Victor X. Bellune.

Dwudziesty czwarty dziennik wojska Francuzkiego w głównej kwaterze Astorga z stycznia. Dnia 1 przybył Imperator do tego miasta. Cała droga z Benavente do Astorga okryta Powozami, amunicyą wojenną, wozami artyleryi oraz zdechłemi końmi Anglików. W Astorga znaleźliśmy magazyny, sukna, kołder i narzędzi Pionierskich. Na drodze z Astorga do Villafranca G. Colbert dowodzący w przedniej straży iazdy Mar: Bessieres X. Jstryi zabrał 2 t. ienców, transporta karabinów i oswobodził do 40 ludzi, których pojedynczo pochwytali Anglicy. Wojsko G. Romana prawie zupełnie zniszczone. Za nie można liczyć ostatki żołnierzy bez ubioru, obuwia i żywności. Mar: Soult X. Dalmacyi chlubnie odebrał od Imperatora zlecenie ścigania Anglików aż do okrętów i orężem w morzu ich pogrążenia. Poznają teraz ile kosztuje nie rozmyslny obrót przed Francuzkim wojskiem. Wygnanie z Królestwa Leonu i Gallicyi, zniszczenie części wojska, nauczycie Anglików ostrożności w czynnościach na lądzie. Śnieg wielki padał d. 1: zła pora dla Francuzów, gorsza daleko dla uciekających.

W Katalonii G. Gouvion S. Cyr wszedł do Barceliony. Pod Sarragossą Mar: Moncey X. Connegliano i Mar: Mortier X. Treviso opanowali gurgę Torrero mało co straciwszy. Zupełnie miasto opasali. Minierowie rozpoczęli swoje roboty. Wzieliśmy tu w niewolę ludzi tysiąc. W Extremadurze Hiszpańskiej G. Sebastiani na czele swojej dywizyi przeszedłszy d. 24 rzekę Tagus przy

moście Arzobispo uderzył na szczątki woyska tej prowincyi. Jeden 28my reg liniowy iednym uderzeniem ich rozproszył. Tegoż czasu Mar: Lefebvre X. Głański rozkazał G. Valence przeysć ze swoią dywizyą przez Tagus po moście Almaraz. Dnia tego owocami są 4 działa, 12 wozow z prochami i 400 do 500 ieńcow. Zabralismy wiele magazynow, mianowicie ieden ogromny z namiotami. Nikt z pozostałego woyska Insurgentow nie odbiera żołdu od kilku iuż miesięcy.

Położywszy te urzędowe dzienniki Monitora umieszczamy wiadomości z Villa franca w Katalonii doniesione d. 22. Po zdobyciu twierdzy Roses d. 5, po wyprowadzeniu 2700 załogi d. 6, i przeniesieniu ich do Francyi d. 7 G. Gouvion S. Cyr z korpusem 7mym udał się d. 8 nad brzegi de la Fluvia, d. 9 zajął brzeg lewy rzeki Ter posunowşy postuchy na prawy. Musiał nieprzyiaciel uciekać zostawiwszy na placu kilku zabitych i 50 ieńcow. Dnia 11 rano G. S. Cyr przebył z korpusem Ter, poszedł do La Bisbas, obrat tam stanowisko i główną kwaterę urządził. Dnia 12 opalowali Francuzi Christina-d' Aro i Castel-d' Aro i główną kwaterę tam założyli. Napróżno Gorale w wawozach de la Bisbas w Coulonia porobili zasieki i dwa mostki zrzucili, nadaremnie bronić przez te ciasniny przeprawy usiłowali; wypędzili ich Francuzi ze wszystkich stanowisk, zabili lub ranili 200, i dnia 13 zaieli Mallanet de la Salva oraz góry Videredas żadnego niestraciwszy oprócz kilku ranionych.

Dnia 14 dywizya Włoska pod Saint Celony stanęła; dywizya Souham przez Sils i Maloroguina na wielką drogę z Girone do Ostalrie udała się. Wieczorem G. Souham osadził góry z prawey strony Ostalrie i tam główną kwaterę założył. D. 15 ruszył na Cardedon. Na wstępie do wawozow Trentopasses 4 bataliony nieprzyacielskie uderzyły na przednią straż Francuzką. Gwałtem więc łamiąc nieprzyaciół i ciemnoty nocy zwyciężając przedarł się korpus 7 do wawozu o 10tej wieczorem. D. 16 straż przednia znalazła nieprzyaciół na równinie Cardedon w stanowisku wybornem pod zasłoną 12 dział, pod dowodztwem GL. Vivesi Reding. Ogólna więc nastąpiła bitwa. Ogromnie artylerya grała, półtorej godziny Hiszpanie z uporem odpierali natarczywość Francuzow. Nakoniec złamani, wyparci ze wszystkich stanowisk, zrąbani przez iazdę która, daleko pędziła, stracili 1500 ieńcow, i tyleż zabitych oraz ranionych, z moździerze, 10 dział z zaprzęgiem i zeskryniami prochowemi, przeszło 200 t. ładunkow karabinowych i wiele chorągwi. Zabralibysmy więcej ieńcow, lecz wodz opuścić wolał tę korzysć aby połączyć się z dywizyą w Barcelonie stojącą. Co, dnia 17 o południu nastąpiło. G. Dubesne pomagał silnie przez mądre i pomysłne wycieczki pomienionym obrótom. Cały korpus obozował d. 17 przed Saint André przez d. 18 i 19, a 20 wzmoconiony dywizyą z Barcellony Chabran ruszył ku rzeczce Lobregat, gdzie na prawym brzegu oszańcowany stał nieprzyjaciel. Dnia 21 G. Gouvion S. Cyr dał znak do attaku we wszystkich punktach. Rozgromiony nieprzyjaciel utracił całą artyleryą,

to iest 22 działa większego kalibru z uprzęgiem, znaczne magazyny amunicyjne; stracił wiele zabitych i ranionych, 1000 ieńcow, a wreszcie uciekł na Tarragona dokąd iazda nasza pospiesza wpogoni. Kolumny piechoty zabieraia wszystko, co się po górach kryje.

Listy z Benavente d. 31 pisane donoszą że Szef szwadronu Hrabia Lubieński wé 25 koni po bił 100 konnych strzelcow Angielskich. W tej sprawie 5 razy w czapkę a 8 razy w kołnierza pałaszem był cięty; lecz nie odebrał żadney rany tylko kontuzye. Kapitan Fredro ma rękę skaleczoną.

Podług powieści ieńcow G. Castannos miał bydz zabity od własnych żołnierzy. X. Infantado miał obiać komendę nad szczątkami pozostałemi. Listy prywatne zapewniają że woyska Francuzkie postępują w Andaluzyi, że iuż tam zaieli miasto Anduxar nad rzeką Guadalkuiwir, pamiętne mieysca klęską G. Dupont w lipcu. G. Heudelet z dywizyą swoią przyszedł do Hiszpanii, d. 27 był w Bilbao, nazaiutrz daley ruszył. Mar: Kellerman X. Valmy co chwile iest spodziewany: obeymie do dztwo nad woyskiem odwodowym. W pewnym klasztorze Mniszek, batalion szwajcarski tyle znalazł konfitur i czekolady że ostatnią w kościołcach gotować mogli żołnierze.

LONDYN d. 19 grudnia. Wczora przybył do Administracyi goniec z Corogne. Natychmiast wieść rozeszła się że Bonaparte wszedł do Madrytu, który 3 dni rabowali Francuzi. Postępowanie woysk naszych niezatartą będzie hańbą Jmienia Angielskiego. Przed 6 tygodniami postalismy 10 t. iazdy. Na cóż te wyprawy gdy woysko niechce walczyć? Te konie, o których wyprawie, z taką dumą tyle mówiono, mająz tylko służyć do ucieczki? Powie kto, że woyska nasze niezdolne mierzyć się z Francuzami, że nasi Generałowie nie mogą walczyć z bohaterami, którzy największych Europy wodzow pokonali: na cóż więc narażać się na pewną porażkę, któraby nas hańbą okryła i nieprzyacielowi do upokorzenia naszego podała sposoby? Mając opuszczać Hiszpanow, nie trzeba było ludu do powstania namawiać, ani w ten kraj wstępować. Zdaie się że Ministrowie usprawiedliwiaia sami karty Monitora od lat 10 potwarzami napełnione. Smutna iest bydz zwyciężonym, lecz smutniey uciekać bez walki. Wybor sił Angielskich spieszy w obliczu Europy na obronę Hiszpanow, i opuszcza ich nieprzelawszy iedney kropli krwi dla pomocy sprzymierzeńcow. Czyliż nieodmiennie nazywać nas będą zdrajcami, podłemi? czyliż krew nasza niezmyje obelg naszych w całej Europie rozlanych. Mamyż uważać klęski nam zadane pod Hondscoot i Helder, gdzie okazalismy przynajmniej na pozor chęć do bitwy, za chwalebne? Jedna myśl powrócenia bez walki przeraża prawdziwych synow oyczyzny. A ponieważ Ministrowie niedaia nam iney kolei tylko albo sromotną ucieczkę bez walki, albo nieszczęścia przegranej bitwy, nienależy wahać się w wyborze; honor W. Brytanii nakazuje dobyć oręża.

Od ostatniego przypadku, którego doświadczył

Król nasz na drodze z Windsor, był zupełnie osłabiał. Bez żadnego czucia głębokim letargiem wspiony odioł był nadzieję lekarzom ożywienia władzy duszy i ciała. Królowa i Królowny niewychodziły z pokoiów. Jednak w dni kilka polepszyło się trochę zdrowie; słabość i zupełne sił zwatlenie zostało dotąd. Trudnić się interessami i rządem kraju bynajmniej nie może. Azatem myślą barzo o ustanowieniu regencyi, do której ma wchodzić X. Walli, Królowa, Kanclerz, Arcy Biskup Canterbury i X. Portland. Dway ostatni w tem celu iezdzili niedawno do Windsor. Oczekiwanie tak ważnego wypadku napełnia puruszeniem i obawą wszystkich Anglików. Jedni przypominają nadaremne dawniejsze w tem usiłowania, drudzy cieszą się nadzieją z odmiany rządu. Ostróżniejsi niewydaiają się, mówią tylko że rząd, który siebie narzuca, wielkiey dołożyć musi staranności i usiłowania ażeby usprawiedliwić postępowanie swoje. Parlament odroczoney został do d. 19 stycznia.

Opuścimy podobno Portugalią. W Oporto powstał bunt wielki przeciwko wojsku naszemu, straciliśmy kilku Officyerów, lecz naresztę przywróciliśmy spokójność. Wiemy nakoniec że nie ma już woysk Hiszpańskich, pod Espinosa Burgos i Tudela zniszczone zostały. Wojsko nasze iedne oprzeć się niezdola; iezeliby zginęło, któż broń będzie naszych brzegów. Całość więc i powrót 40 t. żołnierza nader potrzebny Brytanii W. Jedna tylko w rzeczy terażniejszym składzie trudność zachodzi. G. Moore był z wojskiem pod Madrytem i niewalczył; za nadejściem Francuzów cofnął się nie do Portugalii lecz do Leonu, tam się złączył z G. Baird i jego dywizją, z G. Blake Romana i wojskami Hiszpańskimi. Zgromadziła się więc armia potężna: nie szła przeciw nieprzyjacielowi dni 10 na miejscu zostając. Potem ruszyła przeciw Francuzom. Cóż więc teraz poczną Anglicy? Należało albo ciągle postępować i walczyć za całość sprzymierzeńców wiernych i honor W. Brytanii, albo widząc stracone rzeczy za pierwszym razem ustąpić. Dzisiaj dzieci dumney Brytanii zostają między hańbą ucieczki, a boiaźnią zupełney klęski. Zdaie się, iż pierwszą obiorą i na Corogne wszyscy podydą.

WIEDEN d. 18 stycznia. O rewolucyi w Konstantynopolu niemamy dalszych wiadomości. Zdaie się iż Bayraktar niezawodnie zginął, gdyż niemogliby tak długo wgłębokiey ukrywać się tajemnicy. Walczył najemniej na czele wiernych Seymenów i wszędzie zwyciężał gdzie sam dowodził, wszędzie zaś woyska regularne przegrywały gdzie W. Wezyra niebyło. Lecz niemógł naydować się na wszystkich ulicach i placach a przeto nieprzyjaciele wygurowali. Wielu było zdrajców między Nizami Gedid. Jančzarowie ukołysali Baszów nadchodzącego woyska z Adryanopola i na swoją przeciagneli podobno stronę, azatem niepewna jest wiadomość o ich porażeniu. Jančzarowie którzy nayprzód mieli z t. a potem wliczbie 10 t poszli do Kana Tatarskiego szukając Kadri i Kanis Baszów z klęską i stratą z dział odparci zostali. Baszowie i Kan do Ruszczuk wy-

ciagneli. Żądana jest od Porty ostateczna odpowiedź w zagaionej negocyacyi o Kongres. Gazeta Erfurtska z okoliczności tych rozruchów czyni uwagę, że rewolucya mogła być przewidziana; że państwo Ottomańskie, dla położenia tamy fakeyom domowym, i przecięcia wpływu Anglikom, może być podzielone: że Franciszek i pod pewną zamianą mógłby być do podziału przypuszczony; lecz to są domysły tylko układów. Wyznaczeni Ministrowie na Kongres mieli d. 11 grudnia wyiechać do Bukarestu. Poseł Angielski Adair znayduie się dotąd na fregacie w Dardanelach.

Cesarzowa cierpi ieszcze z przeszłej choroby. U dworu wielka uroczystość była d. 16 z okoliczności podwójney rocznicy powrotu Cesarza do Wiednia i powstania w tem dniu Wiedeńskiego. Cesarz był na wielkim nabożeństwie z całym dworem w kościele Katedralnym S. Stefana. Port Zeng ściśle zamknięty przez Anglików. Francuzi z Dalmacyi wyciągaia oddziałami do Włoch.

W Hanowerze dobra Królewskie od rozpozalenia pozostałe, miały być następnie rozdzielone: Mar: Lefebvre X. Gdańskiemu dobra Burgogtey, Celle, Bergen, przynoszące roczey intraty 50000 franków: Arcy Podskarbiemu le Brun X. Placencyi dobra Wilhelmburg Harburg z dochodem 50000 f; M. Bessieres X. Jstryi Winsen 50000 G Friand Lavenstein 30000; G Bisson Neuhaus 30000 f. Królestwa Bawarskiego powierzchnia wynosi 1632 mil kradratowych, na których znayduie się 3131570 mieszkańców.

PARYZ d. 14 stycznia. Oznajmują niektóre dzienniki że Naywyższy sąd Imperatorski zwołany jest na dzień 18. Zasiadać w nim będą Arcy Kanclerz państwa iako Prezydent, Xiążęta Francuzcy, WW. Dygnitarze, W Sędzia Minister sprawiedliwości. WW. Urzędnicy, 60 naystarszych Senatorów, Prezydenci rady stanu, 14 naystarszych radzców, 20 naystarszych Sędziów Trybunału kasacyjnego. Wyporządza się już sala w Senacie gdzie ten sąd miewać będzie swoje sessye.

Imperator powodowany oycowską miłością dla swoich 42 miast, na znak ukontentowania rozdzielić kazał dla nich 500 centnarów Chiny, które 600 funtów przyidzie na miasto Strasburg. Minister wewnętrzny pisał do Maira uwiadamiając o tej łasce Napoleona, któż niepozna z tej troskiwości oycy starannego o szczęśliwość swojej familii?

RYGA d. 23 stycznia. Dziś wieczorem o piątej Król i Królowa Pruscy tu przyiechali z S. Petersburga. Jutro w dalszą podróż udadza się Xiążęta Pruscy Wilhelm i August dziś rano wyiechali do Mitawy. Z Londynu piszą że nayszczęśliwiey GG. Baird Moore Blak Romana połączyszy się oderzną armią nieprzyjacielską od Francyi, że Bonaparte życzący znaleźć Anglików załowac będzie wczesnego z nimi spotkania; że Hiszpanie zapaleni niewymównie; pokazało się że pomylili się ci którzy z daleka o planach wodzów sądzili. Austria przestała uzbraiać się; zatrudnia się tylko Wiedeński Gabinet rewolucyą Turecką. W rozruchu w Oporto ulice zasłane Portugalczykami: Anglicy srogoscią porządek utrzymali.